

CALEIDO

Door: Joost Smits

www.PolitiekActief.Net

9-3-2011

Caleidoscoop van bestuurlijke wanorde

- * Caleido is een staaltje van de bestuurlijke wanorde die bekend is in Lansingerland bij andere bouwplannen en beleid.
- * Het risico van de benzineleiding langs de woningen moet gedetailleerd worden berekend, omdat aannemelijk is dat in de wet genoemde grenzen worden overschreden
- * Dat komt door de specifieke kenmerken van het plan: ligging, type woningen, type bewoners
- * De berekening die nu is gedaan klopt niet. De opsteller wist o.a. niet hoeveel een hectare is, wat een factor 10 uitmaakt in het risico
- * Er moeten allerlei aanpassingen komen aan de woningen, die ook de aantrekkelijkheid en/of vruchtgebruik kunnen aantasten. Wie gaat dat betalen?
- * Bij een bouwproject aan de andere kant van de Meerweg moet van woningen 1 meter worden gesloopt. In 2009 weigerde de gemeente advies in te winnen bij de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond hierover

Caleido

CALEIDOSCOOP VAN BESTUURLIJKE WANORDE

INLEIDING | EEN

Caleido is de naam van een project van 60 starterswoningen in de gemeente Lansingerland. Voor 180.000 euro kunnen mensen een eigen huis kopen. Een mooi initiatief.

En toen ging alles mis. De gemeente Lansingerland lijdt aan bouwdrang. Als je het interview met de Rotterdamse bouw-wethouder Karakus van afgelopen weekend leest, lijdt Lansingerland zelfs aan speculatie-drang: *Lansingerland "zit met dure bouwgrond, voor 5.000 woningen die misschien wel nooit zullen worden gebouwd. Karakus: „Er is weiland gekocht zonder na te denken.””*

Of het nu over de HSL gaat, Rotterdam Airport, de N209, N470, CO²-, hogedruk gas-, dan wel benzinepijpleidingen, Bleizo, de bouw van het nieuwe gemeentehuis, voldoende kinderopvang, goede ontsluiting van nieuwbouwwijken: Lansingerland bouwt eerst en denkt dan na over de samenhang met de omgeving en financiële consequenties.

Bij Caleido werden eerst woningen verkocht, en daarna werd pas de inspraak met een transportbedrijf gedaan, en als sluitstuk was er aandacht voor het risico van de benzineleiding van Defensie die dicht tegen de starterswoningen aan ligt. De schade tot dusver: financiële problemen bij de huishoudens die investeerden in de starterswoningen² en imagoschade bij de transporteur. Want die leek onder druk te komen af te zien van de rechten die hij had om een zienswijze in te dienen over het plotselinge verschijnen van allemaal woningen in zijn hindercirkel.

In dit stuk enkele kanttekeningen bij de stukken die de gemeente gisteren, 8 maart, online zette voor de ingelaste raadsvergadering van 10 maart. Zoals alle publicaties op PolitiekActief.Net is dat ook gelijk het einde van mijn betrokkenheid. Ik schrijf uit belangstelling over wat ik waarneem. Ik ga geen zienswijze indienen, inspreken, enz. Het gaat erom dat de risicoberekening van de gemeente volgens mij fout is, en het zo maar kan dat er over een aantal jaren een ongeluk gebeurt. Dan wil ik niet op het blog schrijven "ik wist wel dat het niet klopte, maar had geen zin er wat over te schrijven".

De kans dat er wat met dit schrijfsel wordt gedaan door de verantwoordelijke instanties is immers heel klein. De gemeente wil graag zo spoedig mogelijk van deze nieuwe zeperd af, in afwachting van de volgende. De coalitiepartijen die de meerderheid vormen in de gemeenteraad kennen het klappen van de zweep, en zullen hun bestuur steunen. Het transportbedrijf heeft naar het schijnt

¹ "Stagnatie op de markt? Rotterdam heeft de oplossing", in: NRC Handelsblad, 5 maart 2011, voorpagina Economie-katern

² De Heraut, 16 februari 2011, www.heraut-online.nl/heraut-online/index.php?itemid=15216

een mooie deal kunnen sluiten, want de zienswijze is ingetrokken.³ En de bewoners hebben eindelijk duidelijkheid over hun dierbare, met moeite veroverde, woningen. Het gaat immers om starterswoningen. Als er al een risico is op een ongeluk, dan is dat niet per sé iets waar de huidige kopers mee te maken krijgen, omdat ze er waarschijnlijk niet 20 jaar in wonen. Het ongeluk kan natuurlijk op dag 1 gebeuren, maar veel mensen zullen ervan uitgaan dat ze na een jaar of 4 wel doorverhuizen naar een veiliger gebied.

En het komt ook voor dat mensen het helemaal niet erg vinden om in een gevaarlijk gebied te wonen. Zo begreep ik van een raadslid die in de letaliteitszone van de hoge druk gasleiding in Rodenrijse Zoom woont.⁴ Ieder maakt zijn/haar eigen afweging. Ik hoop dat de 60 gezinnen snel hun nieuwe woning kunnen betrekken.

Mij gaat het om de redenering van de gemeente. Is die sluitend of niet.

Deze tekst is zelfstandig opgesteld, na eenmalig overleg met een expert op het gebied van risicoberekeningen, en overleg met correspondenten van mijn blog. Neem niet alles zo maar aan wat ik schrijf, maar gebruik het eventueel om de beweringen van de gemeente te controleren.

DE DEAL | TWEE

Gelukkig is er een deal gemaakt met het transportbedrijf. Een week geleden ging het gerucht nog dat de wethouder zou hebben gezegd dat als er geen deal zou komen, de hele bouw van de starterswoningen niet door zou gaan. Of dat waar is doet er nu niet meer toe.

Verder was het zo dat als zou blijken dat de gemeente bouwer Dura Vermeer niet voldoende informatie had verstrekt, info dus over de bekendheid met de milieucirkel en de bekendheid met het bedrijf bij het vaststellen van het bestemmingsplan, dan zou de gemeente aansprakelijk kunnen worden voor schade bij de (aspirant) kopers. Ik ontving vorige week een wat oudere versie van de plankaart dan raadsleden onlangs kregen, en die aantoont dat de gemeente het al veel langer wist.⁵ Zie het cirkeltje bij de Meerweg en Kleihoogt in het noorden van de kaart. 3B Krant had vandaag de scoop dat de deal bestaat uit het verhuizen van het transportbedrijf naar een andere locatie op Oudeland.⁶

Door de omgekeerde besluitvormingsprocedure is de gemeente natuurlijk veel duurder uit dan wanneer alles op de juiste manier zou zijn gedaan. Dat is aan de gemeenteraad om over te besluiten, en de kiezer de volgende keer over die politici.

³ Brief van transportbedrijf, 7 maart 2011,

www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=45861&f=037a81f95a84c823a04fc4caadfcbb05&attachment=0&a=687

⁴ Zie www.politiekactief.net/files/Geluidskaart%20voor%20Lansingerland%20100325.pdf vanaf blz. 9

⁵ www.politiekactief.net/files/Plankaart%20bestemmingsplan%20Meerpolder.pdf, datum 27-01-1998, vastgesteld 22-02-2001

⁶ "Eind goed, al goed! – Oplossing bereikt project Caleido", 3B Krant, 9 maart 2011, www.deweekkrant.nl/files/pdfarchief/DBK/20110309/DBK_DBK-1-01_110309_3.pdf

RISICO | DRIE

Wie in gevaarlijke gebieden wil bouwen, moet zich houden aan een aantal regels en afspraken. Daarbinnen hebben gemeenten bepaalde vrijheden. Soms is het gewenst om nader advies in te winnen of precieze berekeningen te maken, maar hoeft het niet. In 2009 wilde de gemeente een deel van het bestemmingsplan van de Groenzone herzien. Dat is aan de andere kant van de Meerweg ten opzichte van Caleido. In een door de gemeente betaald advies schreef de Milieudienst Rijnmond DCMR dat er eigenlijk het groepsrisico zou moeten worden berekend, en het plan voorgelegd aan de Veiligheidsregio Rotterdam–Rijnmond (VRR). Maar het college vond dat het advies verder gaat dan wat gevraagd was.⁷ Daar komen we dadelijk op terug, omdat het om dezelfde pijpleiding voor benzine gaat.

De Veiligheidsregio Rotterdam–Rijnmond is een regio *“ingesteld nadat het kabinet, via het kabinetsstandpunt Veiligheidsregio’s en de Beleidsnota Crisisbeheersing 2004–2007, kenbaar heeft gemaakt de oprichting van veiligheidsregio’s belangrijk te vinden.”*⁸

De benzineleiding is door de VRR bestempeld als een gevaarlijke K1–leiding. Naar verluidt gaat het om een defensieleiding waar momenteel alleen bij nood iets door heen gaat. Dus met andere woorden, zolang er geen noodgeval is, wordt deze leiding vooralsnog niet gebruikt. Dat wil niet zeggen dat dat altijd zo zal zijn. Defensie zal echt niet veel concessies doen aan het gebruik van de leiding alleen omdat de gemeente Lansingerland het in de bol heeft gekregen om er 60 huizen tegenaan te bouwen. Andere defensieleidingen hebben overigens al andere permanente bestemmingen gekregen, en dat kan hier ook mee gebruiken.

De kans op een calamiteit is klein. In de stukken gaat het over een kans van 1 op 1 miljoen. Echter, er zullen best mensen daar gaan wonen die meedoen met de Staatsloterij. De kans op een prijs van 1 miljoen euro of meer ongeveer 1 op 3,5 miljoen.⁹ De kans op een calamiteit is dus groter dan dat je een miljoen krijgt op het lot dat je bij de sigarenboer kocht. Je doet door daar te wonen al mee aan een loterij met een grotere “winkans”.

Maar er gebeurt dan toch nooit iets? Kijken we naar de CO²–leiding die ergens anders door Lansingerland loopt. De exploitant maakte een ronkende folder in 2008. Die staat op de website van Shell¹⁰, en er is te lezen:

Zijn er al lekkages of ongevallen geweest?
In de CO₂-leiding die door de wijk Oosterheem loopt zijn sinds OCAP deze gebruikt, nog nooit lekkages geweest.

⁷

⁷ www.lansingerland.nl/document.php?fileid=14679&m=1&f=43a423b3ae587b3d26667d477eab1efe&attachment=&a=172

⁸ www.veiligheidsregio-rotterdam-rijnmond.nl/smartsite.dws?id=1263

⁹ www.scholieren.com/werkstukken/18920

¹⁰ www-static.shell.com/static/nld/downloads/responsible_energy/co2storage/ocap_folder.pdf

Dat zal best zo zijn. Maar een jaar later meldt een inwoner van Berkel en Rodenrijs allemaal dode eenden.¹¹

 NEDERLAND
Meer Shell websites

NIEUWSBERICHTEN

Lek in CO2-distributienetwerk

16/02/2009

In Berkel en Rodenrijs was er eind 2008 een lek in een CO2-distributienetwerk (= kleine leidingen naar eindgebruikers). Een lekkage in een gas-distributienetwerk is niet ongebruikelijk, dus ook niet als het om CO2 gaat.

Het betrof maar een beperkte hoeveelheid CO2 maar dit bleef hangen in een afgesloten ruimte waardoor er een aantal dode eenden te betreuren viel. Daarom melden we dit incident. Voor nadere informatie kunt u [hier klikken](#) - opent in een nieuw venster naar de website van Ocap. Daar kunt u ook van dit voorval alle gegevens vinden.

Milieu en Maatschappij
CO2 Opslag
Nieuws Archief
2009
Innovatie

Een lekkage is tenslotte niet ongebruikelijk, ook niet bij CO2. Het incident werd pas nog genoemd in NRC Handelsblad in het kader van de CO²-opslagplannen.¹²

Bij de benzineleiding gaat het niet om dode eenden. De gemeente Lansingerland schrijft:

*"Voor klasse 1 vloeistoffen wordt aangenomen dat er bij een incident altijd ontsteking optreedt. Er is een kans op direct ontsteken en een kans op vertraagd ontsteken. Directe ontsteking leidt tot een **fakkelen- en een plasbrand**. Een vertraagde ontsteking resulteert in een vertraagde plasbrand met warmtestralingseffecten. Ontvluchting in het geval van een fakkelenbrandincident (is zichtbaar voor aanwezigen) en plasbrand is mogelijk, mits er geen bijzondere beperkingen zijn ten aanzien van zelfredzaamheid van aanwezigen."*¹³ (vet door mij aangebracht)

De gemeente schrijft daarna: *"Voor deze starterswoningen hoeft geen rekening te worden gehouden met een beperkte zelfredzaamheid."* Starters met een rolstoel, of waar opa en oma regelmatig op de kinderen passen, kleine kinderen? Wat als starters in de woning dagopvang doen voor meerdere kinderen? Laten we de mening van de Rijksoverheid erbij nemen over zelfredzaamheid.¹⁴

¹¹

www.shell.nl/home/content/nld/environment_society/co2_storage/news/2009/news_2009/pressrelease_lek_distributienetwerk.html

¹² "Angst voor gas overheerst debat", NRC Handelsblad, 15 februari 2011

¹³ "Ruimtelijke Onderbouwing Caleido", versie 3 maart 2011,

www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=45869&f=a1a1f2bf30ea31652c7e8e198e58378f&attachent=0&a=687, blz. 18, blz. 30 van de PDF

¹⁴ "Tips- en aanbevelingen ten aanzien van de veiligheid van verminderd zelfredzame mensen voor bestuurders en professionele hulpverleners", Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid, augustus 2008,

www.nifv.nl/upload/179172_668_1229638193218-2_-tips_en_aanbevelingen_-_WATER%2C_GEEN_NOOD%21.pdf, via de doorverwijzing op

www.infopuntbrandveiligheid.nl/pagina/bouwproces/gebruiksfase/eisen-en-aandachtspunten/zelfredzaamheid-op-gebouwniveau

Onderzoek van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, einde 2006, heeft uitgewezen wie er ten tijde van een calamiteit kwetsbaar is als gevolg van het verminderd zelfredzaam zijn. In totaal betreft het 20%–25% van de Nederlandse bevolking. Hiervan woont slechts een klein deel in een instelling (ongeveer 0,5%–1%). Naast de reeds bekende groep van mensen met een handicap, 15% van onze bevolking, is deze groep in het onderzoek aangevuld met een deel kinderen jonger dan 14 jaar en ouderen boven de 65 jaar. De groep verminderd zelfredzame personen bestaat uit de volgende groepen waarvan sommige elkaar overlappen:

Beperking	Aantal met een verhoogd risico bij een calamiteit
Lichamelijk	590.000
Psychisch	100.000
Visueel	150.000
Auditief	100.000
Spraak	30.000
Verstandelijk	220.000
Conditioneel /chronische ziekte	500.000
Ouderen (65+)	500.000
Kinderen (<14 jaar)	1.500.000
Tijdelijke beperking	285.000

Bron: Ministerie BZK KBOH rapport november 2006

Naast de beperkingen die genoemd zijn in bovengenoemde tabel zijn voorts 1.500.000 mensen (9% van de Nederlandse bevolking) laaggeletterd dan wel kunnen slecht Nederlands spreken of verstaan (Zie www.lezenschrijven.nl).

NB: Bestaande informatie over hun veiligheid bij rampen en/of overstromingen is moeilijk of niet leesbaar / begrijpbaar.

De gemeente gaat er dus impliciet van uit dat er in de starterswoningen geen van deze categorieën mensen langdurig verblijven, of mensen die laaggeletterd zijn, of slecht Nederlands spreken of verstaan.

BEREKENING | VIER

De gemeente zet in de Ruimtelijke Onderbouwing "Caleido" een kaartje van het risicogebied¹⁵:

¹⁵ "Ruimtelijke Onderbouwing Caleido", versie 3 maart 2011, www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=45869&f=a1a1f2bf30ea31652c7e8e198e58378f&attachm ent=0&a=687, blz. 17, blz. 29 van de PDF

Of de met groen aangegeven benzineleiding nog wel op die plaats ligt is de vraag. Tenzij het recent is opgemeten. Door het verstrijken van de tijd en het roeren in de poldergrond kan dat verschuiven.

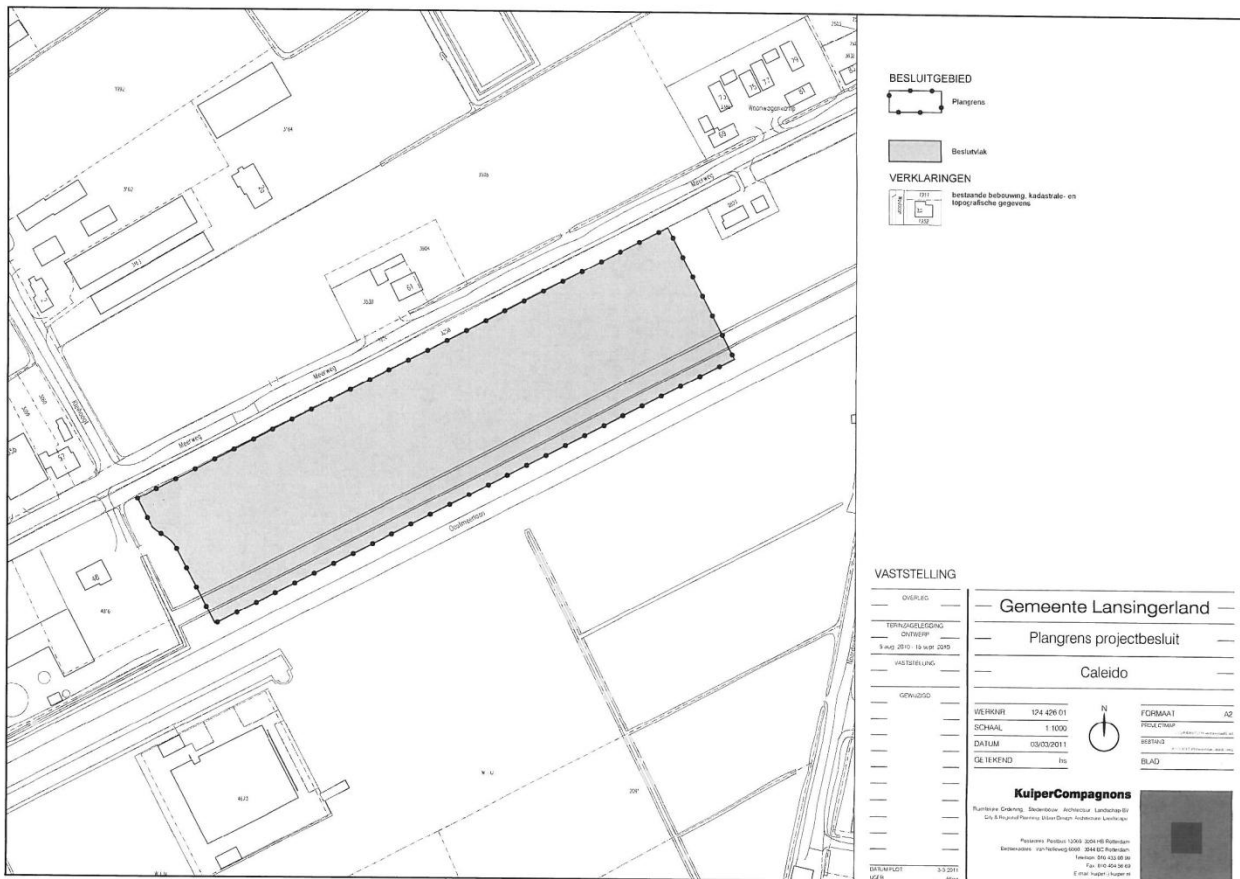
De ruimte binnen de blauwe lijnen is dan het risicogebied. Daarvan is het oppervlak bepaald. Vervolgens zijn de woningen geteld, en daarvan de bezetting geschat. En tenslotte is uitgerekend hoeveel mensen per hectare verblijven. Want het is van belang om voor een benzineleiding (K1) onder 255 personen per hectare te blijven, en voor een kerosineleiding (K2) onder 100 personen per hectare.

Hoeveel is een hectare? De gemeente: *"De totale oppervlakte van het invloedsgebied is circa 24.000 m² (24 hectare)."* 1 Hectare is volgens de gemeente 1.000 vierkante meter. Ik las er eerst ook overheen, en een van mijn gesprekspartners ook. We moeten het de opsteller van de tekst toch verwijten. Want 1 hectare is 100x100 meter ("hecto") en dus 10.000 vierkante meter. 24.000 m² is 2,4 hectare. Bij een risicobepaling op basis van personen per hectare gelijk een factor 10 verschil.

Bij het berekenen van het risico moet worden gekeken naar het plan zelf. In dit geval gaat de blauwe zone heel breed oostelijk, westelijk en noordelijk door. Noordelijk zelfs over een ander bestemmingsplan heen: Groenzone. Dat gaat zo niet. Als je maar genoeg landelijk gebied meetrekt, dan blijf je altijd onder de risiconorm. De bedoeling van de norm is om niet te ingewikkeld te hoeven doen met landelijke gebieden met hier en daar een boerderij. Maar als je 60 woningen op een hoop neerzet, met naar eigen verwachting 144 bewoners, vlak langs een benzineleiding, met alleen vluchtmogelijkheden naar het zuiden, dan mag je wat zorgvuldiger omgaan met je risicoberekening.

Wat is het plangebied eigenlijk? De gemeente heeft dat bondig op één bladzijde online gezet.¹⁶

¹⁶ "Verbeelding plangebied", 3 maart 2011, www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=45863&f=2208ab547c3415e9621b70ae91426285&attachment=0&a=687

Vervolgens zien we dat de gemeente als risicogebied ook het gebied heeft meegeteld dat helemaal niet bebouwd mag worden. Een strook van 15 meter aan weerszijden van de benzineleiding. "Zo blijf ik ook onder 255 personen per hectare", zou ik bijna uitroepen. In het "handboek buisleiding in bestemmingsplannen"¹⁷ wordt in voetnoot 1 verwezen naar de "Risicoafstanden voor buisleidingen met brandbare vloeistoffen K1, K2, K3" van het RIVM¹⁸. Daarin gaat het over het gebied "buiten de PR 10-6". PR 10-6 is de 15-meter lijn.

De blauwe zone zou dus alleen betreffen het gebied vanaf 15 meter van het hart van de buisleiding, binnen het plangebied. In dit geval alleen ten zuiden van de buisleiding, omdat het noordelijk deel buiten het plangebied, en zelfs in een ander bestemmingsplan ligt.

Het plangebied is ongeveer 270 meter lang. In eerste instantie is sprake van een effectgebied van 30 meter, waar dus 15 meter vanaf moet. Blijft over een strook van $270 \times 15 \text{ meter} = 4.050 \text{ m}^2 = 0,405 \text{ hectare}$.

In die strook liggen 20-30 woningen, volgens de gemeente. De tabellen in de Ruimtelijke Onderbouwing kloppen overigens niet met de tekst. Wel is te zien dat er wordt gerekend met een bezetting van 2,4 persoon per woning. 20-30 woningen zijn dan 48-72 personen. Per hectare tussen 119 en 178 personen. Ruim boven de norm voor extra maatregelen in geval van een K2-

¹⁷ www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/rapporten/2010/03/19/handreiking-buisleidingen-in-bestemmingsplannen/handboek-buisleiding-in-bestemmingsplannen.pdf

¹⁸ RIVM, Centrum voor Externe Veiligheid, d.d. augustus 2008, www.rivm.nl/milieuportaal/images/K1K2K3_FAQ_interimbeleid_afstanden.pdf

leiding (100 per hectare), waar de gemeente in eerste instantie van uitging. De eerste versie van de Ruimtelijke Onderbouwing uit juli 2010 had dus ook dit cijfer moeten laten zien. Door de bouwdrang ging dat mis?

In het advies van de VRR¹⁹ is sprake van effecten tot op 40 meter. Dan kunnen we door een aantal kaartjes over elkaar heen te leggen dit plaatje construeren:

De rode lijn is de 40 meter lijn. Nu liggen 40–50 woningen in de effectzone. Dus met 2,4 per woning bezetting tussen 96 en 120 personen. Per hectare tussen 237 en 296 personen. We gaan over de grens van 255 personen per hectare heen die bij K1 wordt vermeld!

Is die 2,4 wel een correcte aanname? Bij starterswoningen denken we al snel aan jonge gezinnen, met 1 of 2 kinderen. Een gemiddelde van 3 personen is realistischer.

Bij een effectzone van 30 meter komen we dan tussen 148 en 222 personen per hectare, en bij een effectzone van 40 meter tussen 296 en 370. Als de gemiddelde bezetting van de woningen 3,443 zou zijn, toch ook niet raar voor starterswoningen, gaat ook bij 30 meter al het aantal personen over 255 per hectare heen.

Onderbouwing voor een hogere bezetting van 3,5 of meer kan worden gevonden in de verkoopdocumentatie²⁰:

"Boven heb je drie slaapkamers, van 14, 8, en 7 vierkante meter. [...] En op de zolderverdieping blijft er genoeg ruimte over om er je creativiteit op los te laten. Wordt het een extra slaapkamer, een werkkamer, een hobbyruimte of een extra speelplek voor de kinderen?" (vet door mij toegevoegd)

¹⁹

www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=45857&f=954a3ad2933fa59bc0b7828a3f4b4270&attachment=0&a=687

²⁰ www.wonenincaleido.nl/index.php?mod=content§ion=Woningen

Dus: in principe 4 slaapkamers, waarvan een ouderslaapkamer. De woningen bieden gelegenheid tot 5 slaappleatsen. Dat zal niet iedereen gebruiken, maar een gemiddelde van 3,5 hoort tot de mogelijkheden, zeker gezien het type bewoner.

Nu het aannemelijk is dat Caleido zowel voor K2 als voor K1 hoger scoort dan de wettelijke risicogrenzen, is het aan te raden dat nader te onderzoeken.

BOUWBEPERKINGEN | VIJF

Wat was de bedoeling?

De VRR geeft het advies²²:

"De woningen die binnen 40 meter vanuit de DPO-leiding worden gesitueerd, dienen beschermd te zijn tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO). Hierbij moet voor de gevels gericht naar de DPO-leiding gedacht worden aan blinde gevels of het beperken van het glasoppervlak. De gevels en of het glasoppervlak welke gericht zijn naar de DPO-leiding bestand te laten zijn tegen een warmtestralingsflux > 15 kW/m²."

Op het kaartje een paar bladzijdes terug met de rode 40-meter zone is te zien dat de hele voorgevel van het noordelijkste rijtje van 6 woningen gericht is naar de benzineleiding. En dus blind dan wel met beperkt glasoppervlak moet worden uitgevoerd.

De gemeente schreef over alle woningen:

"Het gaat om woningen met twee bouwlagen die relatief makkelijk te ontvluchten zijn. De woningen zijn allen georiënteerd op diverse kleine ontsluitingswegen, die loodrecht

²¹ Bron: Nieuwbouwwijzer.nl, www.nieuwbouwwijzer.nl/Berkel-en-Rodenrijs/Berkel-Binnen/12973/Caleido-B/

²²

www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=45857&f=954a3ad2933fa59bc0b7828a3f4b4270&attachment=0&a=687, en let even op dat het geen geharde gecoate beglazing wordt, zie www.dqmr.nl/uploads/media/18-20_dqmr.pdf

op de leiding zijn gelegen. Deze wegen leiden in zuidelijke richting direct uit het invloedsgebied van de leiding."²³

Hoe zit het dan met het vruchtgebruik van de zolderverdieping? Is die nog gemakkelijk te ontvluchten, midden in de nacht, bij een uitslaande brand? Als daar geen slaapkamer mag worden gemaakt, helpt dat de bezetting per woning omlaag te brengen. Maar wie vertelt het de kopers?

Op grond van bovenstaande ligt het in de lijn van de verwachting dat in ieder geval de ramen in de dakkapellen van de noordelijkste 6 woningen komen te vervallen.

Opvallend op de kaart met de rode zone zijn de blauwe "vijvertjes". Dat zijn twee speeltuintjes van nagenoeg 6m x 16 m met een hek er omheen. Die twee hekwerken staan wel bijna op de K1 leiding. Opgemeten staan ze 14 meter dicht op de leiding dan de huizen.

GROENZONE | ZES

Hierboven in hoofdstuk DRIE refereerde ik aan de situatie in 2009, toen de gemeente een advies van de DCMR niet wilde opvolgen om de risico's van woningen in bestemmingsplan Groenzone voor te leggen aan de Veiligheidsregio Rotterdam–Rijnmond (VRR).²⁴ En dat terwijl woningen op 14 meter van dezelfde benzineleiding stonden als bij Caleido, terwijl 15 meter verplicht moet worden aangehouden. De gemeente dacht ermee weg te komen dat het eigenlijk een K2-leiding is, met een zone van maar 5 meter die onbebouwd moet blijven.

Nu is dan alsnog dat advies binnen! Het is geen K2-leiding, maar moet worden beschouwd als K1. Van de woningen waar de gemeente in 2009 weigerde advies over in te roepen moet nu 1 meter worden afgehaald. Gesloopt. Zo komt de gemeente alsnog op de koffie. Door de bouwdrang.

CONCLUSIES EN SLOT

De gemeente Lansingerland heeft nogal wat steken laten vallen in het project Caleido. Door de besluitvormingsprocedure achterstevoren te doorlopen zijn er allerlei kosten gemaakt, en mensen ongerust gemaakt of gedupeerd, wat niet nodig was geweest bij zorgvuldiger bestuur.

De gezondheidsaspecten van Caleido naast de benzineleiding zijn te vergelijken met die van Parkzoom (HSL) en Wilderszijde (Rotterdam Airport). De gemeente bouwt maar raak, informeert kopers niet, en komt er later achter dat er beperkingen, kosten en risico's zijn verbonden aan de locatie. Over een tijdje kan een zelfde stuk worden geschreven over de bouwplannen bij de CO2-pijpleiding.

Door de specifieke combinatie van een klein plangebied, met veel kleinere woningen, voor starters, op 3 meter van de verboden zone van een gevaarlijke pijpleiding, is het waarschijnlijk dat dit het eerste documenteerde bouwproject naast een K1 pijpleiding wordt met meer dan 255 personen per hectare. In de documentatie over de risicozones van K1-leidingen werd dit niet voor

²³ "Ruimtelijke Onderbouwing Caleido", versie 3 maart 2011,

www.lansingerland.nl/document.php?m=1&fileid=45869&f=a1a1f2bf30ea31652c7e8e198e58378f&attachment=0&a=687, blz. 18, blz. 30 van de PDF

²⁴

www.lansingerland.nl/document.php?fileid=14679&m=1&f=43a423b3ae587b3d26667d477eab1efe&attachment=&a=172

mogelijk gehouden. Je kunt ook zeggen dat de grens van 255 is verzonnen voor gemeenten die het zo zot maken als Lansingerland. Wie bouwt er nou 60 woningen op een hoopje zo dicht langs een gevaarlijke pijpleiding?

Wat de consequenties zijn kan ik niet overzien. Dat is op de eerste plaats aan de stadsbestuurders. Het is heel waarschijnlijk dat er niets gebeurt, en pas bij een calamiteit via Google alsnog mijn overwegingen boven tafel komen. Het zij zo. Beter dan dat het niet geschreven was.

Het is in ieder geval aan te bevelen dat het risico gedetailleerd wordt berekend.

De beperkingen die de VRR afriep zullen gevolgen hebben voor de uiterlijke uitvoering van het noordelijkste rijtje woningen. En voor de brandwerende voorzieningen aan de westelijkste vier of vijf woningen van elk rijtje. Wie gaat dat allemaal betalen? Worden kopers van woningen met minder lichtinval, of minder vruchtgebruik van de zolderverdieping schadeloos gesteld? Door wie?

En we zijn benieuwd wat er in Groenzone gaat gebeuren met die woningen die te dicht op de benzineleiding staan.

PolitiekActief.Net zal het blijven volgen.

SLOTOPMERKING

Klopt er iets niet? Zijn er nieuwe inzichten van na de door mij geciteerde bronnen?

www.PolitiekActief.Net is een hobby-project, en als er iets beter kan, laat het gewoon even weten via de reactiemogelijkheden op de site.

OVER DE AUTEUR

Joost Smits is bestuurskundige en softwareontwikkelaar. Van 1995–2003 betrokken in de deelgemeentelijke politiek van Rotterdam Hillegersberg–Schiebroek. Sinds 2000 blogger op www.politiekactief.net. Een van de sprekers op het hoofdpodium van de “Werkconferentie gemeenteraad en handhaven”, georganiseerd door het Ministerie van Justitie, in aanwezigheid van o.a. minister Piet Hein Donner, september 2002 in Amsterdam. Lid van de VVD, de Nederlandse Kring voor de Wetenschap der Politiek, en de Liberale Stroomgroep (www.liberalen.info). En lid van BNN.